

PÁRBESZÉD

A „Pincehelyért” Egyesület hivatalos havilapja

3. Évfolyam 7. szám

Megjelenik 1200 példányban

2000. július

Felelős kiadó: Farkasné Horváth Mária ; Felelős szerkesztő: Gyulási János

Kiadvány: Gyulási János

Lapunk megjelenését az Önkormányzat támogatta !

A Nyugdíjas Klub életéből...

Röviden szeretném ismertetni a falú lakóságával, klubunk második negyedévből végzett munkáját. Áprilisban három alkalommal végezték az új klubhelyiség nagytakarítását, mely a volt napközi épületében található. Az ablakokra új függönyök kerültek. A bútort is a helyére került, az asztalok, székek, szekrények. Nagy örömmel vettük birtokunkba a szép tiszta helyiséget. Majd a későbbiekben gyűjtést végeztünk az árvízkárosultak megsegítésére. Tagjaink 11.000 Ft-ot fizettek be a megadott számlára. Májusban egy jól sikerült kiránduláson vettünk részt. Júniusban, Hideg Mihály alezredes tartott a bűnmegelőzésről tartalmas ismertetőt. Utána sok kérdésre adott választ. Ezúton is megköszönjük, hogy gondolnak a nyugdíjasokra a megyei rendőrség vezetői. Június 17-én ünnepeltük, a klub fennállásának 15-ik évfordulóját. A Művelődési Ház nagytermében tartottuk az évforduló megünneplését. Több megívott vendég is eljött a megemlékezésre, Herdics Béla megbízott jegyző, Varga Lászlóné az Öregotthon részéről. Valamint képviseltették magukat a högyészi nyugdíjas barátaink. A jelenlévők meleg szeretettel köszöntötték Horváth Anna nyugdíjas tanárnőt a klub megalapítóját. Megköszönve a hosszú évekig végzett áldásos munkáját. Hálánk jeléül egy szép csokor virággal köszöntöttük. A pincehelyi táncsoport színes műsorral kedveskedett a jelenlévőknek. A megyei képviselők átadták a 15-éves születésnapra emlékeztető emléklapokat. Ezek után estébe nyúló baráti beszélgetésekkel, és aki akart táncot táncoltunk el az ünnepség hátralevő idejét. Budapesten, Július 4-én

végtesztességnek tettünk eleget. A Kerepesi temetőben, örök nyugalomra helyezték Bodor Tibor színművészt. Személyében egy nagy tudású, őszinte magyar embert tisztelhetünk, és szerettünk meg. Gyakran járt itt Pincehelyen az 1980-87-es években. Irodalmi műsorokat tartott a nyugdíjas klub és a Honismereti klub tagjainak. Itt volt a könyvtár felavatási ünnepségén is. Emléktábla őrzi látogatását egy Erzsébet-hegyi pince falán. Múlhatatlan érdemei közé tartozik a Hősi emlékmű megvalósításában való részvétel. Az ő segítségével, önzetlen támogatása tette lehetővé, hogy 1987-ben Magyarországon a második világháború befejezése után először került sor ilyen emlékhely kialakítására. A felavató beszédet is ő mondta. Hálánk jeléül utaztunk fel Budapestre a temetésén való részvételre. A gyászszertartáson a falunk részéről jelen voltak és koszorút helyeztek el a "Pincehelyért" Egyesület elnökhelyettese, a nyugdíjas klub vezetője, a "Pincehelyért" Egyesület nevében a vezetőség egyik tagja méltatta Bodor Tibor Pincehelyért tett áldozatos munkáját. Bodor Tibor színművész élt 79 évet. Gyulási János a Falu Tv operátora kamerával örökítette meg a temetést, ezúton is köszönjük fáradozását. A temetés után meglátogattuk Vörösmarty Mihály sírját, emlékezvén a nagy költő évfordulójára. A nyugdíjasklub továbbra is szeretettel várja mindazokat, akik tagjai sorába lépnének.

Benkó Lajos

Tolna megyei úti emlék...

Egy régi tervemet valósítottam meg, amikor felkerestem azokat a helyeket, ahol nemzetünk nagy költője, Vörösmarty Mihály

hosszabb vagy rövidebb ideig élt. Jártam többek között a Velencei tó környékén, szülőföldjén, Székesfehérváron, ahol iskolába járt. Ellátogattam a Börzsönybe és Bonyhádra. Bebarangoltam a Mátra vidékét, meglátogattam a cívisek városát, Debrecen, ahová előízben menekült családjával, Szeged városát, ahol a kegyelmiszerk bírójaként működött, Balatonfüredet, ahol betegségére gyógyulást keresett. Sok érdekes és értékes tapasztalatra tettem szert, gyalog, vasúton, gépkocsin, autóbuszon megtett több száz kilométeres utam során. Jegyzetfüzetem számos oldala megtelt feljegyzéssel, fényképezőgépem száznál több emlékhelyet örökített meg, emlékezetem számos emléket őriz. Hosszú utazásom alatt sok élmény közül egyre mindig szívesen gondolok vissza. Érdekes, hogy a véletlen folytán ez az élmény a Tolna megyei Pincehely községhez fűződik, ahol a költő a leg gondtalanabb, életének legszebb napjait töltötte. Ismeretes, hogy Vörösmarty Pincehely (Görbő) községben egy évig Csehfalvay alispán mellett patvarista volt. Ezért viseli a helybeli Termelőszövetkezet, Általános Iskola a költő nevét. A község központjában a templommal szemben, " templomba záratásomkor " -ról szóló vers színhelyével szemben áll a költő mellszobra. A múlt évben a hármas évforduló, a költő születésének 175. halálának 120., és a Zalán futásának 150.-ik évfordulója alkalmából Pincehelyen tartotta a Magyar Tudományos Akadémia vándorgyűlését. A régi kúriában, ahol a költő egy évig lakott, kiállítást rendeztek, az iskolában pedig országos szintű szavalóverseny volt. E néhány mondatban fölvezelt esemény sokéves, fáradságot és önfeláldozást igénylő munka eredménye. Ez a

nemes, önzetlen, évtizedek óta folyó munka a költő iránti tiszteletben és megbecsülésben tükröződik vissza. A költő emlékének ápolása terén ilyen sokat még szülőfaluja, Kápolnásnyék sem tett. Önkéntelenül felmerül a kérdés, kinek az érdeme ez. Szerénysége miatt az ismeretlenség homályába burkolózik. Bízom azonban abban, hogy megbocsátja nekem, ha most ide írom a nevét: Horváth Anna magyar szakos tanárnő. Ennyi önzetlenségre, szerénységre csak a hivatása magaslatán álló pedagógus képes. Vajon miért lett Vörösmarty emlékének olyan lelkes ápolója? A környezet?... Az emlékek?... Igen! Ez is. De ezen kívül még más is. Horváth Anna pincehelyi születésű és itt minden a költőre emlékeztet. A Csehfalvy kúria, a mögötte álló több száz éves fenyőfa, ahol a Zalán futását kezdte írni, a Kapos folyó, ahol barátaival csónakázott, a Tuhutum-hegy lejtőinek romantikus tája, mind-mind a költőről regél. Ezek az emlékek köteleznek. Ezen kívül még más kedvező véletlen is közrejátszott. Horváth Anna, amikor az egyetemre járt, Brisits Frigyes, a nagy Vörösmarty kutatót, méltatót hallgatta. Az egyetemi évek befejezése után nemcsak sok tudást vitt magával az életbe, de a költő és a költészete iránti nagy-nagy szeretetet. Ezt a szeretetet hosszú több évtizedes tanári pályáján a Tolna megyei Pincehely községben számos nemzedék tanulóifjúságának és felnőtteknek egyaránt igyekezett átadni, és amint a szép eredmények mutatják nagy sikerrel. Horváth Anna tanárnő, ha most visszatekint több évtizedes pályafutására, az a jóleső érzés tölti el, hogy a sok akadály, nehézség, meg nem értés, és kellően nem méltányolt működése ellenére, szép és értékes munkát végzett. Az országjáró publicista ezt tapasztalta a Tolna megyei pincehely községben. Ez volt a legkedvesebb úti emléke...

Pozsony 1976. Június 19.
Vörösmarty Géza

P+R **(Parkolj és utazz)**

Magas sziklafal tövében levő ajtón léptünk be a barlangba. A kinti tikkasztó hőség után üdítőleg hatott a tíz fok körüli hőmérséklet, később a

melegítő felső nélkül biztos dideregtünk volna. Miközben a félhomályba sétálgattunk, a barlang titkait ámuldozva csodáltuk. Egy-egy éles fényű lámpa megvilágította, kiemelte a figyelemre méltóbb részleteket. Nekünk minden új volt, mi ritkán látunk ilyet. A levegő tisztasága érződött egy idő után, ritkult a lélegzetünk és a barlang képeit csodálva beszéltek a látnivalók szépségét, érdekességét. A túravezető hölgy éles hangja szakította meg a zsongást.

- Jó napot kívánok! Szervuszatok gyerekek! Szeretettel köszöntöm a vendégeinket itt az Aggteleki Nemzeti Park területén, barlangi rövid túránkon. Ez a túra egy óras lesz. Én fogom Önöket kalauzolni ebben a föld alatti birodalomban. – beszélt a nemzeti park keletkezéséről, a barlangban talált előember nyomairól, maradványairól. Elmondta a barlangba látogatókra vonatkozó tilalmakat, figyelmeztetéseket. Séta után a következő teremben mesélt a cseppkövek keletkezéséről, a kialakult alakok, formák elnevezéséről.

- Előttünk egy teknősbéka, páncélján a felröppenni készülő sas, oldalra billentett fejjel. Fölötte ballra a két pórus járt fácánt láthatjuk, nyakon fogva, felakasztva. Nevük is van: a jobb fácán és a.....- szünetet tartott, a látogatók zöme nevetve mondta:

- Ball fácán!

- Így van balfácán, csakis balfácánok járhatnak így. Jobbra ez a gyönyörű képződmény a templomi szószerk, fölötte a horgászok kedvencét vehetjük szemügyre, fejjel lefelé, tátott szájjal lóg a csuka. Jobbra egy méterrel töle a híres-nevezetes anyós nyelvet láthatjuk. Természetesen ez a kicsinyített mása- kb. 60 cm körül lehetett, miközben elemilámpa fénye ugrál a szóban forgó képződményeken. Hosszabb séta az alagútszerű labirintusban. Bátran állíthatom, a túra csúcspontja következett, a hangversenyterem. Itt ugyan elmesélte, hogy házasságokat is szoktak kötni, de a terem akusztikája lehetővé teszi a koncertek tartását. Ezután fényjáték kíséretében Erkel Bánk Bán című operájából Bánk áriája a Hazám, hazám következett. A zene utolsó ütemétől visszhangzott a terem, a csoport szinte lemerevedett a terem adta hangszín csodálatától.

- A tigris terembe beérkezve a névadót láthatjuk rögtön jobbra az oldalfalon. A terem jobb szélén látható a gyémánpalota, színekben gazdag cseppkőoszlop együttes. Töle ballra a terem közepe felé haladva, az őskori embert láthatjuk. Fején van egy jó nagy púp, ennek pedig van egy apropója is, far zsebében ott látható a vodkás üvege. Még mindig ball felé haladunk, újra a gyerekek kedvencét vehetjük szemügyre, jobb mancsával integető macit. A terem közepét uralja ez a hatalmas képződmény, a Széchenyi emlékoszlop. Gróf Széchenyi Istvánhoz hasonlóan nagyon sok híres ember érkezett a Baradlát meglátogatni, és elneveztek róluk cseppkőképződményeket. Hátul megfigyelhetjük a búsuló juhászt. Tovább sétálunk az oszlopok csarnokába, vigyázni kell, mert néhol nagyon alacsony az átjáró.

- Itt látható a tizenhárom aradi vértanú emlékoszlop sora. A másik oldalon jobbra egy eldőlt cseppkőoszlopot láthatunk, ez Petőfi Sándor jelképes koporsója. Előtte pedig a fejfa áll. Petőfi Sándor 1845-ben járt a Baradlában és mint ezt az előző teremben említettem, róla is elneveztek cseppkőképződményt.

- Míg a csoport vége is felérkezik, addig elmondom érdekességekppen, a barlang legmélyebb pontja a hangversenyterem előtt az alagútban van. Ott a kőzet magassága a fejünk felett 94 méter, de amint azt észre vették fokozatosan felfelé haladunk, közeledik a felszín. Itt már ezen a helyen csak 40 méter a kőzet vastagság a fejünk felett. Megnyugtató adat! Tehát a kilátóhelyről letekintünk gyönyörű panoráma képet, látunk magunk előtt. – Sétálunk tovább.

- Itt figyelhetjük meg eredeti színében a kőveket. Itt nem érte szennyeződés, korom ráakodás. Hiszen csak 1967-ben nyitották meg a nagyközönség számára, ugyanakkor kialakítottak egy mesterséges kijáratot, ezen keresztül vissza kiérkezőnk a felszínre. Én itt már elköszönök a csoporttól, mindenkinek megköszönöm a türelmét, figyelmét valamint azt, hogy velem tartottak ezen a túrán. S remélem, hogy szép élményekkel távoznak tőlünk. Azt is merem remélni, hogy fogunk még újra találkozni itt a barlangba. Kívánok mindenkinek további kellemes

programokat, jó szórakozást és ehhez nagyon jó időt. Viszontlátásra! Szervuszatok gyerekek!

Tóth Ferenc

Emberek a cséplőgépnél...

1948 júliusában megkezdődött az aratás, ha minden szerencsésen összejött, akkor a nagy nyári záporok elkerülték ezeket a fontos napokat. Ekkor nagyszüleim, és szüleim 50 évvel ezelőtti teljes erővel nekiláthattak ennek az emberpróbáló munkának, a hozzá kapcsolódó más munkákkal együtt.

Abban az időben kombájn híján, kézi erővel, kaszával, sarlóval haladt az aratás a rokonság, és ismerősök összefogásával. Nem volt valami felemelő érzés a férfiembernek egész nap a forró napon húzni a kaszát. Az asszonyoknak, fiatal lányoknak marokba szedni a sokszor összevissza kuszált gabonát. Én először vízfordó, később kötéltregető, kévéket összehordó kislány voltam. Mikor végeztünk az aratással, ez egy jó hétig tartott, édesapám lovas kocsival hazahordta a kertünkbe a levágott gabonákat: rozst, zabot, árpát, búzát, és kazlakba rakták. Augusztusban megkezdődött a cséplés ideje. A cséplőgép házról-házra járt és a termést a porták kertjében, udvarában kicsépezték. Hozzánk is nagy dübörgéssel megérkezett az akkori szóhasználat a masina, melyet traktor húzott. Már korán reggel öt órakor megkezdődött a nagy munka. A gépet emberek vették körül és megkezdődött a masinálás. Volt ott etető ember, aki a gép telhetetlen torkába tömte a gabonát, melyet a kéveoldó lánytól vett át.

Voltak a szalmát hordó férfiak, akik egy létra segítségével azt, nagy kazlakba rakták össze. Több férfiszákoló volt, akik a hátukon a padlásra hordták fel a drága kicsépelet terményeket.

Én gyermekfejjel a polyvát hordó lányokat sajnáltam legjobban, mivel tele lett a hajuk, nyakuk az igen szűrés polyvával, törekl. A korai kezdés után nyolc óra körül volt a reggelizés és a szérún tartott vizes hordókban történő mosakodás, kézmosás után. Mindenki letelepedett egy kis árnyékos helyre,

és nekilátott az otthonról hozott szalonnának, kolbásznak. A reggeli félórja után újra kezdődött a munka de gyorsan, mert ott lazálni nem lehetett. Aki húzódozott azt hamar hazaküldte a gépész. Akik maradtak, azok általában már évek óta együtt dolgoztak és ismerték egymás minden mozdulatát. Féltizenkettő körül megjelentek az ebédhezó asszonyok, lányok hozva az ebédet férjeiknek, gyerekeiknek. Kosarakban, nagyobb poharakban hozták a finom tyúkhúslevest, becsinált levest, pörköltet, fasirozotatt, sülhúst.

A húsok után még járt a nehéz munkában résztvevőknek egy kis rétes, fánk vagy pogácsa is. Ilyenkor mindig a legjobb ételeket főzték az asszonyok, mivel ez a munka volt a legnehezebb a paraszti munkák közül. Az asszonyok a férjeik, gyermekeik mellé leülve tálalták elő a kosarak rejtekéből a felsorolt étkeket. Mindenki egyszerre evett. Hallani lehetett a kanalak kopogását a poharakban, és szállt az a jó szag ami a szalmakazlak tövében volt jellemző, keveredve az ételek ínycsiklandó illatával. Délben egy órás volt a pihenés, utána hajrá ameddig be nem esteledett. Közben volt egy rövid kis uzsonna szünet. Ilyenkor volt, akinek külön hoztak uzsonnát, de volt aki a déli maradékot ette meg. Estére érve olyan porosak lettek a munkások, hogy nem lehetett rájuk ismerni. Szinte rájuk ragadt a fekete klott alsó nadrág amiben a legtöbben voltak, egész nap mezítláb, ing nélkül. Ezek az emberek 1 hónap alatt ameddig általában a cséplés tartott, ledolgoztak 1 évet, az a korosztály hamar meg is öregedett. Mikor befejeződött a masinálás, mindenki megkapta a neki járó részt füzetség fejében. Egy-egy ember kapott 12-18 mázsa terményt.

Akkor a vezetőjük tartott nekik egy vacsorát táncmulatsággal egybekötve.

Ezzel fejeződött be az ő kenyérkereső munkájuk. A mai fiatalok közül sokan ki se bírnák ezt az igazi emberpróbáló munkát. Ezért is tiszteljük szüleinket, nagyszüleinket, mert ők nagyon sokat dolgoztak, és öregedtek meg értünk.

Özv. Gyulási Jánosné

Hegedűs Gyula:

A magyarok története...

III.

Végre megérkeztek, sátrat vertek nyomban.

Jöttek a szekerek, egymás után sorban.

Harcosok vágattak mindenfelé gyorsan,

Lovaik prűszköltek a hatalmas porban.

Leszállott az este, el is szenderedtek, Táboruk szélére őrszemeket küldtek. Kellettek ők nagyon, éberem vigyáztak, Mert a magas fűben farkasok tanyáztak.

Másnap reggel aztán, amint felébredtek, Kürtszóra a vezér sátra elé mentek. Számba vették őket, aki megérkeztek, A vezér nevére hűségüket tettek.

Bíz kevesen voltak, akik kitartottak, Vándorlásuk során temettek sok holtat.

Új hazára leltünk! - dörögte a vezér, Gazdag legelője a régivel felér.

Senki földje volt ez, de most már a miénk, Ellenség ne merjen közeledni felénk! Nem is volt, - szerencse - s közel, se távol, Embert nem láttak itt hetedhét határon.

Nyugodtan élhettek, évtizedek múltak, A szomszéd népekkel békében megvoltak.

Újra erős nép lett magyarinak népe, Hódolattal jöttek más népek elébe.

Követeket küldtek mind a négy égtájnak, Hogy híruket vigyék az egész világnak.

Bűszke méneseik vágattak a pusztán, Kemény izom feszült a harcosok karján.

- folytatjuk -

Köszönet!

Megköszönjük mindazon pincehelyi lakosok segítségét, akik a papírgyűjtés végzésekor, papírt adtak a pincehelyi

Assisi Szent Ferenc cserkészcsapat tagjainak, és ezzel támogatták Esztergomi nyári táborozásunkat!

Külön köszönjük, Sarkantyú József árufuvarozónak az ingyenes szállítást.

" Aki pedig csak egy pohár friss vizet ad is inni egynek,
a legkisebbek közül, bizony mondom nektek, nem marad el jutalma."

/ Biblia Mt.10,42 /

Pincehelyi Napok 2000. Augusztus. 11-12-13

Programjai:

Augusztus 11. Péntek: 16 óra: Állandó kiállítás megnyitója Helye: Általános Iskola Napközi
Megnyitja: Koppáné Dr. Kertész Margit országgyűlési képviselő

Augusztus 12. Szombat:

10 óra Néptánc Találkozó. Felvonulás Göböről a Sportpályára.

12 óra: Went duó fellépése

12 óra: folyamatos ebédelési lehetőség birka, sertés és vadpörkölt

12:30: Néptánc Bemutató fellépnek:

Zomba, Szárazd, Ozora, Kezsdőhidegkút, Regöly, Kisdorog és Pincehely táncosai és a Kisebbségi Hagyományörző táncsoport.

14 óra: Divatbemutató - Fürdőruhás

16 óra: Berentei Péter táncdalénekes műsora

17 óra: Divatbemutató - Menyasszonyi ruhák

18 óra: A Mikroszkóp Színpad két művészenek előadása: Varga Ferenc József és Baranyi László

21 óra: Bál a Művelődési Házban

Augusztus 13. Vasárnap: Sportpályán:

10:30 Játékos vetélkedők 10 fős csapatokkal

14:30 Ifjúsági labdarugó mérkőzés

Pincehely - Bölske

16:30 Felnőtt labdarugó mérkőzés

Pincehely - Bölske

19 óra: Gitárest

20 óra: Csajági György tárogató művész koncertje

A programokra mindenkit szeretettel vár a rendező: a " Pincehelyért" Egyesület!

SUZUKI PAKS
7030 Paks, Tolnai út 17.
Tel.: 75/311-828,
20/96-13-499 • Fax: 75/314-494

**SUZUKI
BARTA**

SUZUKI SZEKSZÁRD
7100 Szekszárd, Alkony u. 1.
(az ATI-tanpálya mellett)
Tel.: 74/415-611 • Fax: 74/415-051

Nyári csereakció!

Registert új csereakció

SUZUKI. Jól jár vele.

Új Suzuki vásárlása estén:

autójába ajándék légkondicionálót vagy nagy árengedményt választhat.
Használt autóját akár **katalógus ár felett** számítjuk be új gépkocsi vásárlása esetén.

Régi, kedvezőtlen hitelét cserélje újra!

Új hitelfeltételekkel, **10% alatti** hitelkamattal várjuk Önt!
Pl.: 1 millió Ft hitel 72 hónapra már havi 19.457 Ft-tól.

Aktuális limitált modellek:

Suzuki Swift 1.3 GC és Sedan 1.3 GLX most **hatalmas** árelőnnyel!

Egyéb kedvezményeink:
Wagon R+ modellek ajándék szervokormányval,
tesztautók szennzációs áron.

Közalkalmazottaknak, taxisoknak, gépjárműoktatóknak, orvosoknak,
villamosenergia-ipari dolgozóknak 4-8% kedvezmény!

SUZUKI

Válassza azt, amit a legtöbbben: Suzukit a Suzuki Bartától!

SUZUKI